

Sygn. akt II Ca 1087/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 8 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 08.02.2022r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. D. (...)

(...) w S.

przeciwko J. B.

o roszczenia z umowy o dzieło

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Krotoszynie

z dnia 28 września 2021 r. sygn. akt I C 237/21

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od powoda D. D. (...)**

(...) w S. na rzecz pozwanej J. B. kwotę 1.800 (jeden tysiąc

osiemset) złotych tytułem kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu

apelacyjnym.

Janusz Roszewski

Sygn. akt II Ca 1087/21

UZASADNIENIE

Powód D. D. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą D. D. (...) w S. wniósł o zasądzenie od pozwanej J. B. kwoty 15 000 zł

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1.10.2020 r. do dnia zapłaty oraz

o przyznanie mu kosztów postępowania wg przepisanych norm. W uzasadnieniu podał, że przysługuje mu od pozwanej należność za wykonaną na rzecz pozwanej usługę, polegającą na wykończeniu mieszkania. Wskazał także, że pozwana nie zapłaciła wynikającej z faktury z dnia 31.08.2020 r. należności, która stała się wymagalna w dniu 1.10.2020 r.

Pozwana J. B. wniosła o oddalenie powództwa. W odpowiedzi na podała że nie zlecała powodowi wykonania robót polegających na wykończeniu mieszkania, a umowa sporządzona na piśmie dnia 25.11.2019 r., na którą powołuje się powód, sporządzona została wyłącznie dla pozorów i dlatego jest nieważna.

Sąd Rejonowy w Krotoszynie wyrokiem z dnia 28 września 2021 roku oddalił powództwo oraz obciążył powoda kosztami postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, że Powód D. D. i pozwana J. B. od sierpnia 2018 r. spotykali się i nawiązali intymną relację. Przy poparciu powoda pozwana nabyła mieszkanie w stanie surowym z przeznaczeniem początkowo na działalność w zakresie logopedii, którą prowadziła, a docelowo jako mieszkanie dla stron. Powód zobowiązał się do wykonania robót wykończeniowych, a materiał- drzwi i panele podłogowe- za kwotę 5 000,00 zł. kupiła pozwana. Prace rozpoczęły się z początkiem grudnia 2019 r. i trwały ok 3-4 miesiące. Część robót wykończeniowych wykonywał osobiście powód w weekendy, a część jego pracownicy w godzinach od 7-16. R. sporządziły na piśmie umowę o wykonanie prac wykończeniowych w mieszkaniu pozwanej w dniu 25.11.2019 r. oraz że prace te zostały faktycznie wykonane. Niesporny jest także aspekt finansowy robót wykonanych przez powoda. Do sporządzenia dokumentu doszło z inicjatywy powoda, który potrzebował dokumentu wyłącznie po to, aby okazać go małżonce, która w tym czasie nabrała podejrzeń o istnieniu innej kobiety w życiu powoda i to tym bardziej, że w społeczności miasta krążyły plotki o tej sprawie. Powód chciał przekonać małżonkę, że z pozwaną łączy go relacja klient-wykonawca. Faktyczne natomiast nie zamierzał żądać zapłaty za wykonane prace. W ramach tych prac wykończona została w lutym 2020 r. łazienka I stanowiła prezent dla pozwanej od powoda na walentynki. Relacja intymna stron zakończyła się w maju 2020 r. Dnia 31 sierpnia 2020 r. powód wystawił fakturę za wykonaną pracę noszącą nr VAT FS (...) na kwotę 15 000 zł. a następnie dnia 26.01.2021 r. zlecił windykację należności.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy uznał, że zawarta między stronami umowa o dzieło jest czynnością pozorną, a w istocie strony zawarły umowę darowizny regulowaną art. 888 k.c. Stwierdzając, że oświadczenia stron złożone przez strony w zawartej umowie dotknięte są nieważnością, o której mowa w art. 83 zd. 2 kc i z tych względów powództwo o zapłatę oddalił.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniósł powód zaskarżając wyrok w całości.

Wyrokowi temu zarzucił:

1) naruszenie przepisów postępowania a) art. 233 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powód nie zamierzał pobierać od pozwanej wynagrodzenia, że pisemna umowa łącząca strony zawarta została dla pozom oraz że strony nie umówiły się na wynagrodzenie, b) art. 327¹ § 1 pkt 2 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nieprecyzyjne wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku oraz nieprecyzyjne przytoczenie przepisów prawa, na których Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie w sprawie,

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 888 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, art. 627 k.c. poprzez jego niezastosowanie i art. 83 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że zawarta przez strony na piśmie umowa o dzieło jest umową pozorną.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie powództwa w całości, zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, ewentualnie o schylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji powoda w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne oraz ocenę dowodów dokonane przez Sąd Rejonowy i przyjmuje je za własne.

Sąd Okręgowy w pełni podziela też wywody Sądu Rejonowego przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Już to powoduje, że nie są trafne zarzuty procesowe i materialne podnoszone w apelacji.

Powód w pierwszym rzędzie podnosi w swojej apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zarzut ten nie jest uzasadniony z następujących przyczyn.

W myśl art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału.

Wszechstronne rozważenie zebranego materiału oznacza uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych środków dowodowych, a mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności (por. W. Siedlecki, Realizacja zasady swobodnej oceny dowodów w polskim procesie cywilnym, NP 1966, nr 4, s. 20). Sąd Rejonowy wszechstronnie rozważył zebrany w tej sprawie materiał. Swoje twierdzenia Sąd I instancji przekonująco i należyście uzasadnił.

W żadnym razie nie jest uzasadnione dopatrywanie się przez powoda naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów w odniesieniu do wniosków co do faktów, że powód nie zamierzał pobierać od pozwanej wynagrodzenia ustalonego w umowie już w chwili zawierania umowy oraz, że strony umówiły się na zawarcie pozornej umowy.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 k.p.c., choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wysnuć równie logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne. Tylko w przypadku wykazania, że brak jest powiązania, w świetle kryteriów wyżej wzmiankowanych, przyjętych wniosków z zebraniem materiałem dowodowym, możliwe jest skuteczne podważenie oceny dowodów dokonanej przez sąd; nie jest tu wystarczająca sama polemika naprowadzająca wnioski odmienne, lecz wymagane jest wskazanie, w czym wyraża się brak logiki lub uchybienie regułom doświadczenia życiowego w przyjęciu wniosków kwestionowanych. (wyrok SN 2005-09-29 II PK 34/05, LEX nr 829115)

Już tylko zważywszy na powyższe i na treść twierdzeń powoda, że samo wystawienie faktury stanowi dostateczny dowód na to, że strony umówiły się na odpłatne wykonanie objętych nią prac, jest niewystarczające dla podważenia prawidłowej oceny pozostałych zgromadzonych w sprawie dowodów i wysnutych na ich podstawie wniosków.

W oparciu o dokonane ustalenia istotnych faktów, Sąd I instancji dokonał prawidłowej ich subsumpcji w aspekcie zastosowanej normy prawa materialnego art. 83 §1 k.c.

Sąd Rejonowy należyście uzasadnił swoje stanowisko, które Sąd Okręgowy w całości aprobuje, co czyni zarzut naruszenia art. 327¹ § 1 pkt 2 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. za chybiony.

W związku z treścią zarzutu naruszenia prawa materialnego podnieść też tu trzeba, co następuje.

O pozorności danej umowy decydują trzy elementy, które muszą wystąpić łącznie: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów (por. np. wyr. SA w Łodzi z 16.4.2013 r., III APa 4/13 oraz wyr. SA w Łodzi z 4.9.2012 r., III AUa 19/12). Istotą pozorności jest złożenie przez strony zgodnych oświadczeń woli, bez zamiaru wywołania skutków prawnych z tych oświadczeń wynikających oraz z faktem ich złożenia związanych. Porozumieniu, co do braku zamiaru wywołania skutków prawnych, towarzyszy wola stworzenia pozorów zmierzających do wywołania wrażenia, że czynność została rzeczywiście dokonana. Z oświadczeniem woli złożonym dla pozorów wiąże się chęć wprowadzenia innych osób w błąd co do rzekomego dokonania czynności prawnej

(S. R., w: Komentarz do KC, (...). I, 1998, s. 209; A. J., Pozorność jako wada,

s. 71; M. G., Obejście prawa a pozorność, s. 14 i n.; tak również wyr. SN z 12.7.2002 r., V CKN 1547/00).

Uwzględniając ustalone w niniejszej sprawie fakty należy przyjąć, że Sąd meriti trafnie uznał, że strony wspólnie zaplanowały i wykonywały prace remontowe mieszkania oraz, że celem ukrycia tego wobec osób trzecich (małżonków, pracowników, czy dzieci) lub wręcz ich oszukania, zawarły pozorną umowę o dzieło usprawiedliwiającą przyczyny ich współdziałania, a co najmniej z wykonywaniem tych prac nie wiązały obowiązku pozwanej do świadczenia powodowi jakiegokolwiek wynagrodzenia.

Zważywszy na fakt, że ostanía faktura na zakup materiałów do remontu mieszkania posiada datę 19.02.2020r., potwierdza to wersję pozwanej o zakończeniu prac w marcu 2020r. Zatem wobec twierdzeń powoda o rzeczywistej, a nie pozornej umowie o dzieło, brak jest uzasadnienia zwlekania z wystawieniem faktury do 31.08.2020r., jak tylko zamiarem realizacji roszczenia o zapłatę świadczenia umówionego pozornie, bowiem nawet twierdzenie o uwzględnieniu próśb pozwanej co do przesunięcia terminu płatności, nie uzasadnia niewystawienia faktury za wykonana usługę ponad 7 dni od odbioru robót.

W ocenie Sądu Okręgowego okoliczności zawarcia przez strony umowy o dzieło, a w szczególności fakt, że już w chwili składania oświadczeń woli miały one wolę nie wywoływania skutku co najmniej w zakresie powstania zobowiązania pozwanej do zapłaty wynagrodzenia za wykonywane prace remontowe przez powoda i jego pracowników, świadczą że ta czynność jest również czynnością pozorną w świetle art. 83 §1 zd.2 k.c..

Nie budzi wątpliwości, że czynność ukryta jest inną czynnością prawną niż czynność pozorna, jeśli inne są essentialia negotii tych czynności. Jednakże nie oznacza to, że umowa nazwana tego samego rodzaju nie może być również ukrytą czynnością prawną. Przykładowo zarówno czynnością pozorną, jak i inną czynnością ukrytą może być sprzedaż, jeśli strony zastrzegły inną cenę niż cena, która ma być rzeczywiście zapłacona (por. K. P., w: P., Komentarz, 2015,1.1, art. 83, Nb 14, s. 388; wyr. SN z 17.12.1998 r., II CKN 849/98, OSN 1999, Nr 7-8, poz. 128). Można też przyjąć, że wykonanie dzieła bez wynagrodzenia i wykonanie dzieła po cenie zastrzeżonej w umowie są innymi czynnościami prawnymi w świetle art. 83 § 1 zd. 2 k.c.

Reasumując, zaskarżony wyrok odpowiada prawu, a podniesione w apelacji zarzuty są chybione i nie mogą odnieść skutku.

Już wobec powyższego apelacja podlegała oddaleniu (art. 385 k.p.c.).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Janusz Roszewski